

Nurmižu muiža

Nurmižu muiža atradusies starp Līgatni un Siguldu, celta 1795. gadā, aizvietojot koka namu, un piederējusi Duntenu dzimtai. Tā bija viena no 18. gadsimta modernākajām Vidzemes celtnēm. Par pēdējo īpašnieku kļuva Reinhards fon Dālvigs, kas 1901. gadā saņēma Krievijas senāta atļauju pievienot uzvārdam fon Duntenu titulu. 20. gs sākumā te bija lauksaimniecības skola. No postīta 1944. gadā, palicis kreisais korpuss. Daļēji saglabājusies oranžērija un staļļi.

■KĀDREIZ. 1930. gados.

Foto: NO CĒSU VĒSTURES UN MĀKSLAS MUZEJA KRĀJUMA

■TAGAD.

Foto: MĀRIS BUHOLCS

DRUVA NR.108 (2016, 15.JŪL.), 5.LPP.

Braucot uz Līgatni, Līgatnes upītes gravas kreisajā pusē var samanīt ēku kompleksu - kādreizējās dzirnavas un kokvilnas fabriku, kas piederējušas Visendorfiem. No šīs dzimtas cēlies Henriks Visendorfs, pirmais latviešu tautas dziesmu izdevējs. Padomju gados te atradās spalvu spilvenu cehs un fabrikas "Rekords" filiāle, tagad labākās ēkas izmanto dzīvokļiem.

■KĀDREIZ.

Foto: NO CĒSU VĒSTURES UN MĀKSLAS MUZEJA KRĀJUMA

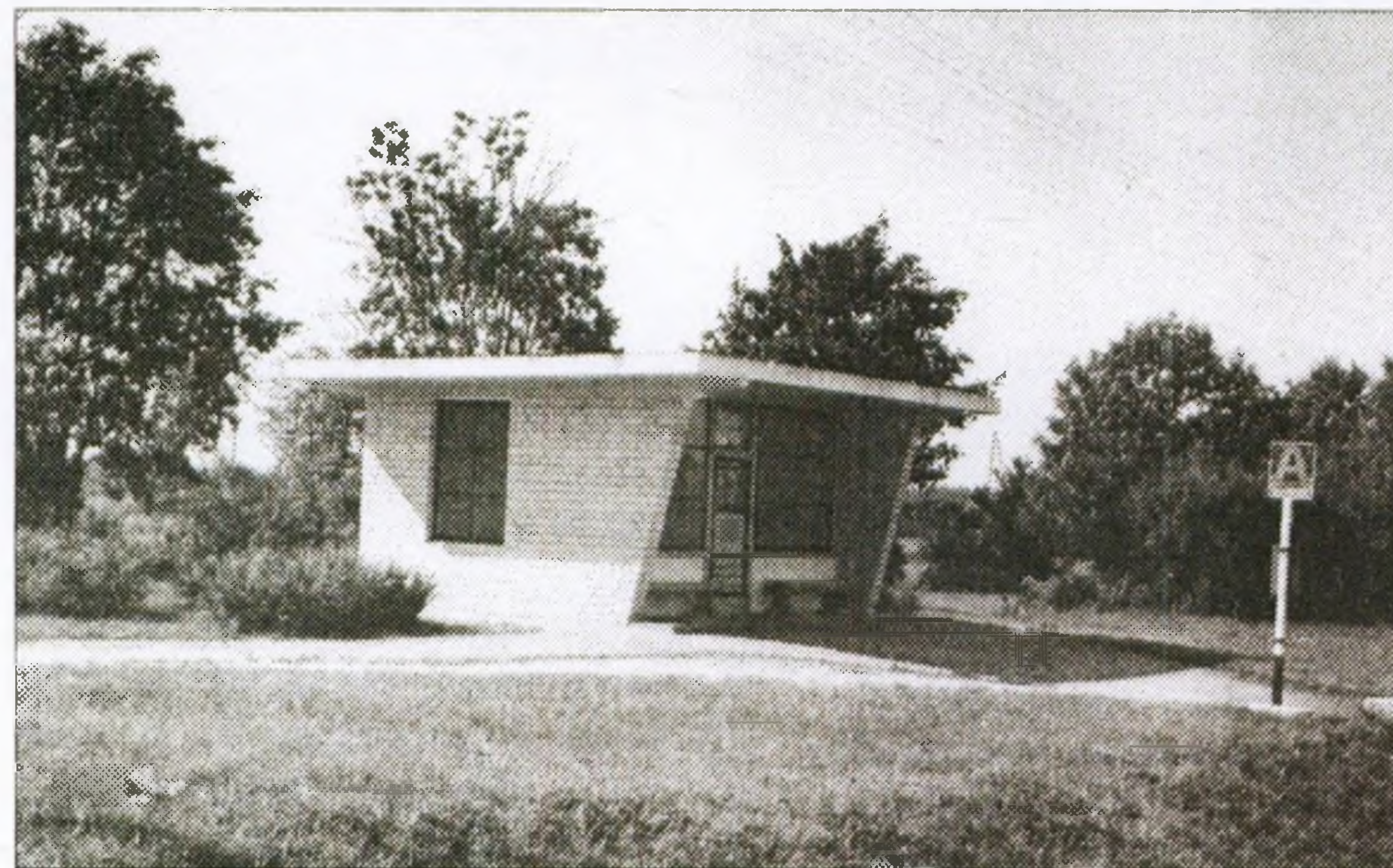

■TAGAD.

Foto: MĀRIS BUHOLCS

DRUVA NR.116 (2016, 29.JŪL.), 5.LPP.

Pirms pusgadsimta acīmredzot rudenī bija skarbāki un ziemas bargākas, un ceļu būvētāji Vidzemē rūpējās, lai autobusu gaidītāji pieturās būtu pasargātāki no vēja, lietus un puteņa. Kā redzams, pieturā Līgatnē un arī daudzviet citur Vidzemē klimats ir kļuvis maigāks, jo pieturvietas sen jau ir “uzlabotas”. Tagad autobusu gaidītāji vienmēr ir svaigā gaisā.

■KĀDREIZ.

Foto: NO CĒSU VĒSTURES UN MĀKSLAS MUZEJA

■TAGAD.

Foto: MARTA MARTINSONE-KAŠA

DRUVA NR.182 (2017, 24.NOV.), 5.LPP.

Līgatnes papīrfabrikas uzplaukuma laikos, 19.gadsimta beigās, Līgatnē notika ievērojama būvniecība. Tika uzbūvēti arī vairāki dekoratīvie un reizē praktiski izmantojami tiltiņi, kuri tika nosaukti ar fabriku saistītu cilvēku vārdā. Viens no daudzajiem tiltiņiem, kura vairs nav, tika dēvēts uzņēmuma grāmatveža un viņa sievas vārdā. Pastkartē, kas sūtīta 1924.gadā, redzama viena tilta puse, kurā lasāms sievas vārds – Else. Uzkalniņā skatāma 1914.gadā uzbūvētā greznā papīrfabrikas viesu māja, kas vēlāk bijusi direktora dzīvesvieta. Ēka ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, tajā atrodas bērnu dārzs.

■KĀDREIZ.

Foto: NO CĒSU VĒSTURES UN MĀKSLAS MUZEJA KRĀJUMA

■TAGAD.

Foto: MARTA MARTINSONE - KAŠA

DRUVA NR.186 (2017, 1.DEC.), 5.LPP.

Nams "Jaun-Rama" celts pirms Pirmā pasaules kara. Pēc nostāstiem zināms, ka Otrā pasaules kara laikā, 1944.gada 26 septembrī, tas sabombardēts. Nams atradās Augšlīgatnē, tagadējā veikala auto stāvvietā iepretī bijušajai Līgatnes pienotavai. Šai vietā ceļotājiem bija iespēja palikt viesnīcā. Nav vairs zinātāju, kas parādītu celtnes īsto vietu. 90. gados "Jaun-Ramas" vietā atradās Līgatnes pagasta tirgus vieta ar nojumi un stacionāriem tirgus kioskiem.

■KĀDREIZ.

Foto: NO CĒSU VĒSTURES UN MĀKSLAS MUZEJA KRĀJUMA

■TAGAD.

Foto: MĀRIS BUHOLCS

Līgatnes iedzīvotāju mājās vēl tagad glabājas apliecinājumi, ka lielceļa malā par viņu ziedojumiem tika uzcelts nams pienotavai. Tagad tajā saimnieciskā darbība apsīkst, palicis veikals, bet otro stāvu privātā nama turētāji izīrē dzīvokļiem. Līdzās kādreizējais doktorāts tagad vairākās paaudzēs zināms kā pašvaldības ēka ar kultūras nama zāli.

■KĀDREIZ.

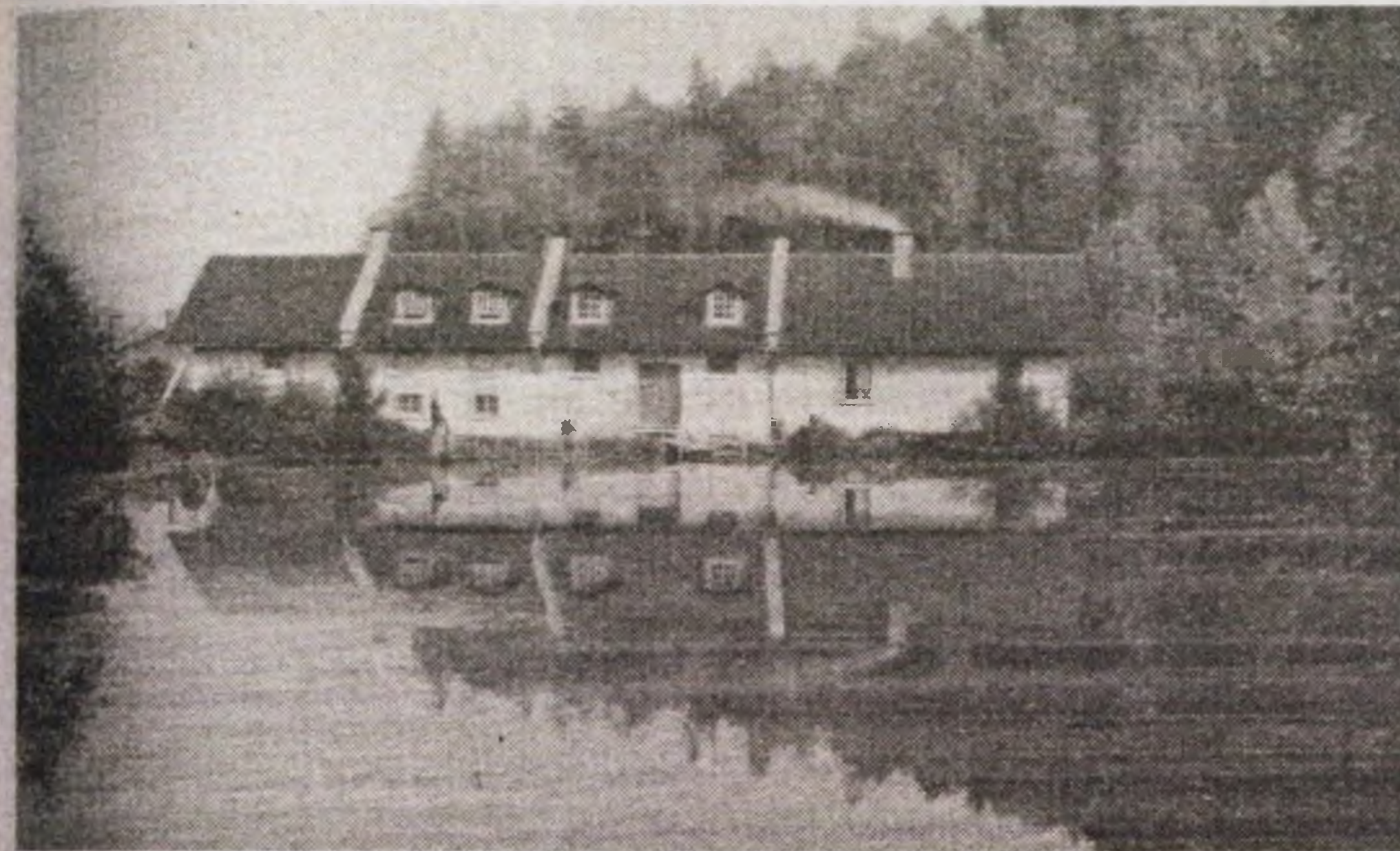
Foto: NO CĒSU VĒSTURES UN MĀKSLAS MUZEJA KRĀJUMA

■TAGAD.

Foto: MĀRIS BUHOLCS

Līgatnes ainava

■Kādreiz...

Foto: NO JĀŅA KRASTIŅA ARHĪVA

■Tagad...

Foto: MĀRIS BUHOLCS

Līgatnes ainava uz senas pastkartes, kas oriģinālā ir krāsaina, atgādina miniatūru gleznu. Uz gludās dīķa virsmas atspīd ainavas spoguļattēls. Atklātne izdota pagājušā gadsimta sākumā, un tās otrajā pusē lasāms uzraksts vācu valodā -

Livland. Badestube in Ligat bei Wenden (Vidzeme. Pirts Līgatnē pie Cēsīm).

Izturīgā celtnē saglabājusies līdz mūsdienām. Te atrodas līgatniešu un pilsētas viesu iecienīts veikals.

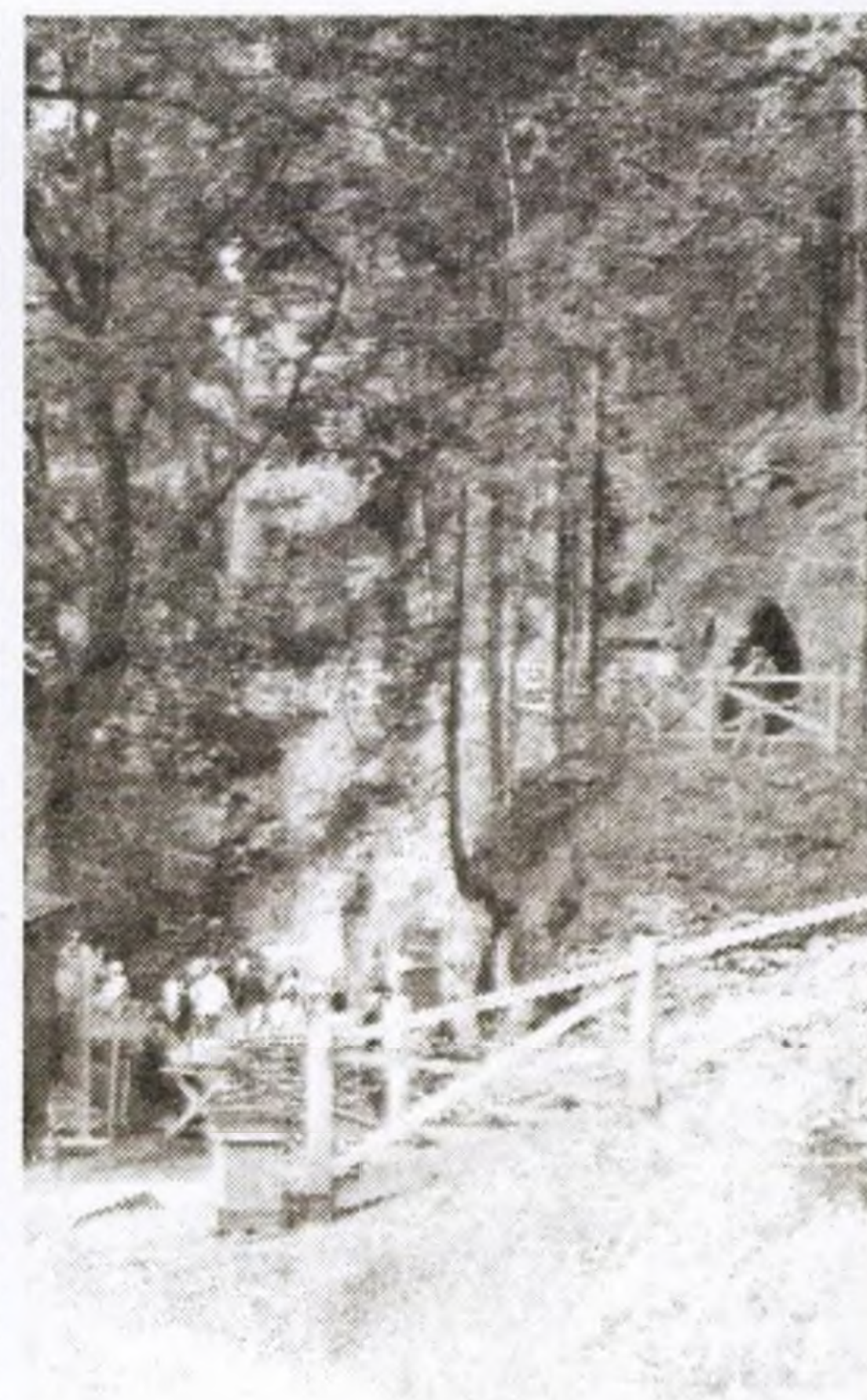
Klintis Līgatnē

■Kādreiz...

Foto: NO JĀŅA KRASTIŅA ARHĪVA

Latviešu fotogrāfijas pamatlīdzeklis Mārtiņš Buclers sāka darboties 19.gadsimta beigās. Fotomākslas klasiķa Buclera uzņemtajā Līgatnes klinšu pagrabu fotogrāfija, iespējams, ir vecākais šīs vietas attēls.

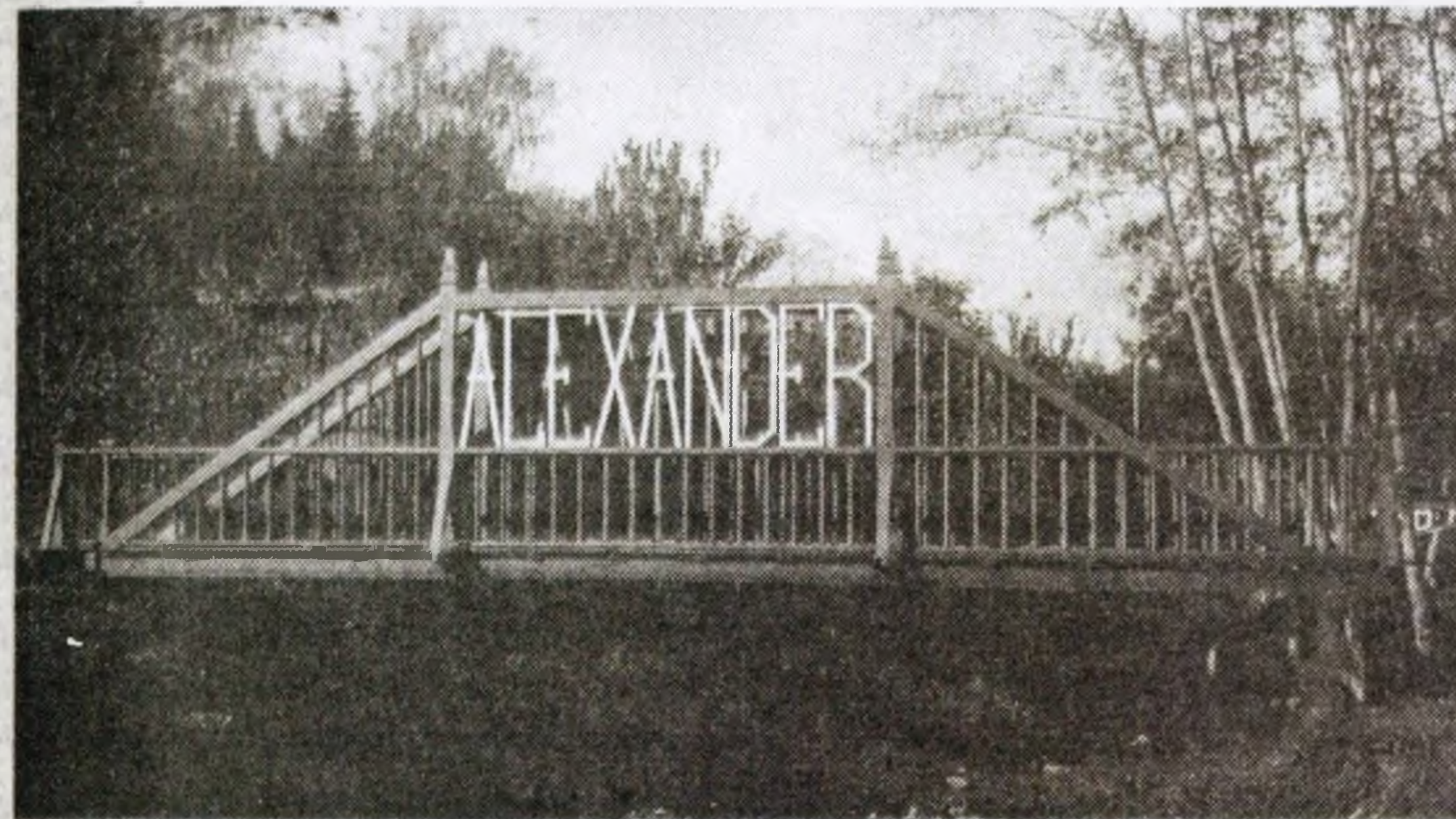

■Tagad...

Foto: AIVIS RIEKSTIŅŠ

Līgatnes upes krastos paceļas ap 50 m augstas smilšakmens klintis. Vietējie iedzīvotāji klintīs izveidojuši daudz dziļu alu, ko izmanto kā pagrabus. Padomju varas laikā klintīs cirstās alas izmantotas arī kā garāžas līgatniešu vieglajām automašīnām.□

Tiltiņš Līgatnē

■Kādreiz.

Foto: NO JĀŅA KRASIŅA ARHĪVA

■Tagad.

Foto: MĀRIS BUHOLCS

Līgatnes papīrfabrikas ciemats ar upīti, kanāliem un tiltiņiem senāk atgādināja vietējo Venēciju. Daudzie tiltiņi bija līgatniešu lepnums. Senāk tiem bija doti vārdi. Bija tilti ar

vīriešu vārdiem Alexander (attēlā), Fritz, Gustav, Arnoldt un ar sieviešu vārdiem.

Tagad palielinās tūristu interese par senajiem Līgatnes tehnikas un arhitektūras pieminekļiem, tie tiek rūpīgi sargāti un atjaunoti.

Ķempju krogs, kas celts Vidzemes šosejas malā un atrodas tieši pretī ceļam, kas ved uz Ķempju baznīcu, mūsdienās kā sabiedriskās ēdināšanas vieta vairs nedarbojas. Arī ēka vairs nav tik iespaidīga. Dokumenti, kas glabājas Līgatnē, liecina, ka 1921. gadā Ķempju kroga tējnīcas īpašnieks bijis Dāvis Vīgants, bet 1922. gadā Artūrs Vīgants no pagasta valdes izņēmis atļauju par otrās šķiras restorāna ar reibinošiem dzērieniem atvēršanu Ķempju krogā.

■KĀDREIZ.

Foto: NO CĒSU VĒSTURES UN MĀKSLAS MUZEJA KRĀJUMA

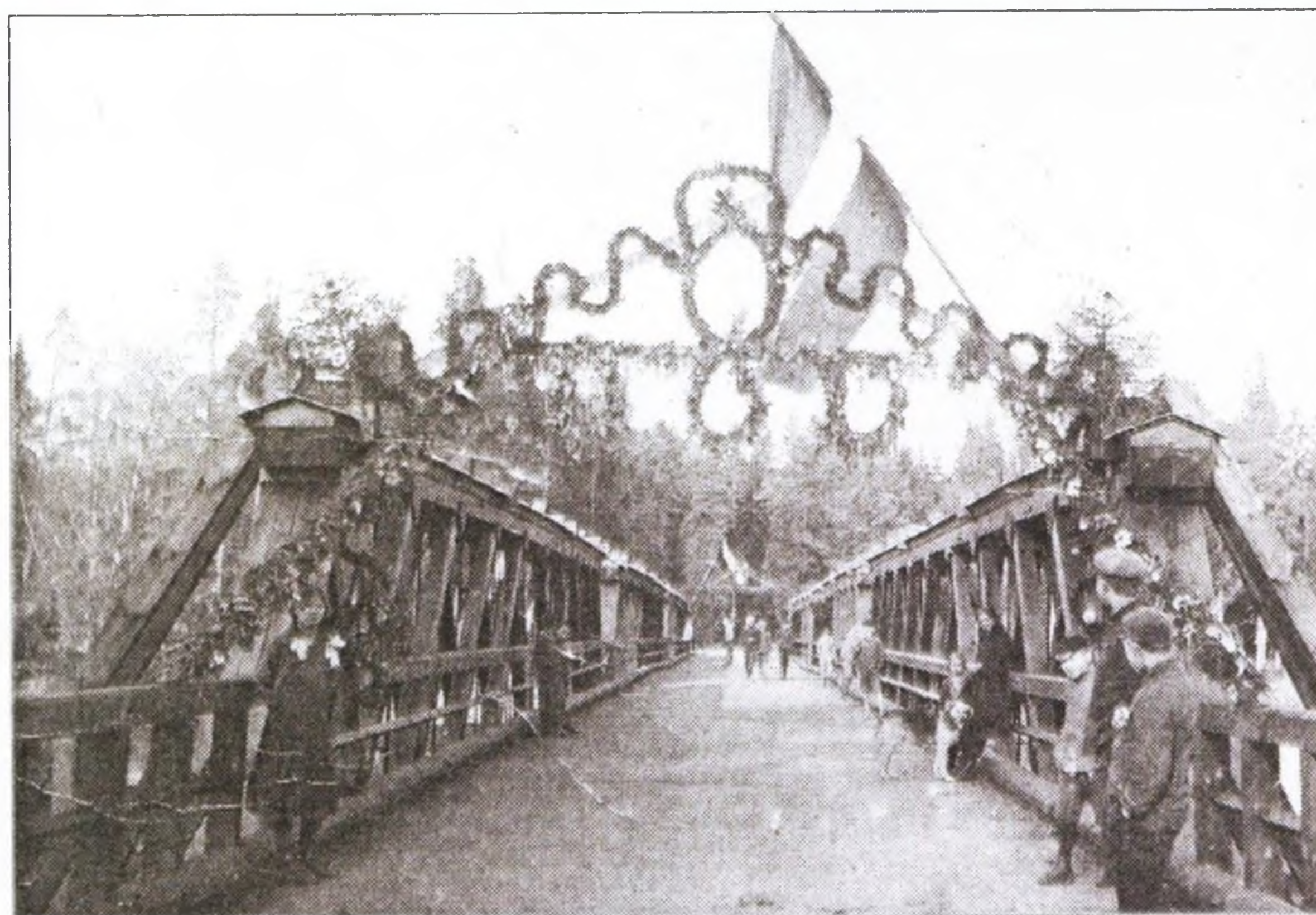

■TAGAD.

Foto: MĀRIS BUHOLCS

DRUVA NR.100 (2016, 1.JŪL.), 5.LPP.

Kad 1924. gada rudenī pie Līgatnes atkal bija tapis tilts pār Gauju (otrais), oktobrī to atklāja ar svētkiem, par kuriem tagad stāsta fotogrāfijas. Tiltu nodedzināja kara laikā, 1941. gada 3. jūlijā, armijai atkāpjoties. Otrā armija drīz bija klāt Līgatnē, bet tilta pār upi nebija. 21. gadsimtā pašvaldības Gaujas abās pusēs ir risinājušas sarunas par to, vai nebūtu laiks tajā pašā vietā pār Gauju atkal celt tiltu.

■KĀDREIZ.

Foto: NO CĒSU VĒSTURES UN MĀKSLAS MUZEJA KRĀJUMA

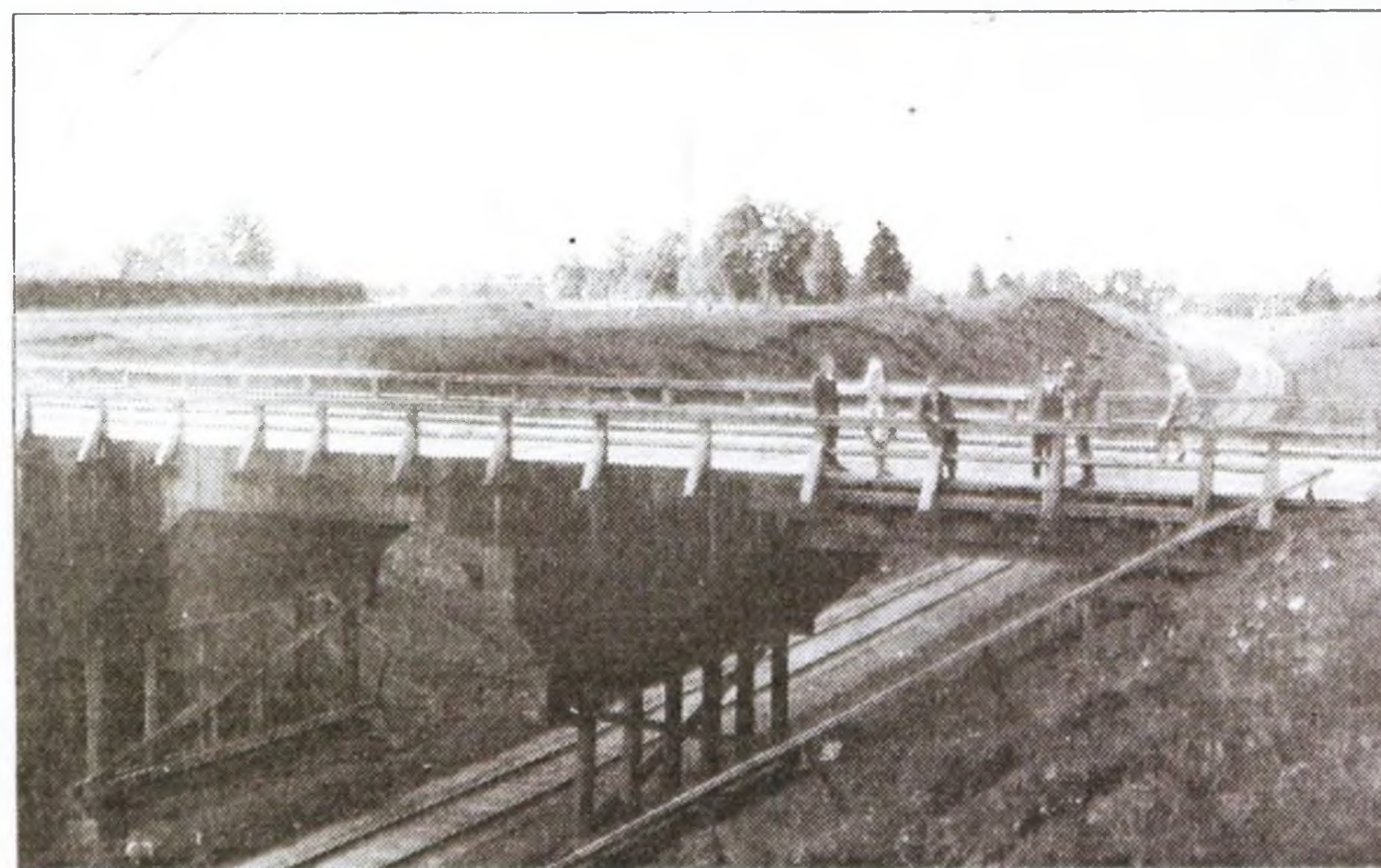

■TAGAD.

Foto: MĀRIS BUHOLCS

DRUVA NR.104 (2016, 8.JŪL.), 5.LPP.

Līgatnē jau ceturto reizi uzcelts tilts pār dzelzceļa sliedēm. Pirmo šajā vietā uzbūvēja laikā no 1888. - 1889.gadam, kad tapa sliedes vilcieniem no Rīgas uz Pēterburgu. Otrais tilts tapa 1944.gadā, bet jau tā paša gada 26. septembrī tiltu saspridzināja, lai ierobežotu karaspēka ceļu uz Rīgu. Drīz pēc tam, rekvizējot visu apkārtējo māju kokmateriālus, tiltu atjaunoja. Vēlreiz tiltu uzbūvēja 60. gados. Nupat, 2016.gadā, tas atkal uzcelts no jauna.

■KĀDREIZ. 1929. gada 9. februārī.

Foto: NO CĒSU VĒSTURES UN MĀKSLAS MUZEJA KRĀJUMA

■TAGAD. 2016. gada 20. decembrī.

Foto: MĀRIS BUHOLCS

Līgatnes kultūras nams celts 1897. gadā kā Saviesīgās biedrības nams (klubs) Līgatnes papīrfabrikas strādnieku vajadzībām. Ēku projektējis pirmais akadēmiski izglītais arhitekts Latvijā Jānis Frīdrihs Baumanis. Saviesīgās biedrības namā darbojās teātris, koris, deju kopas, orķestris, kā arī lasāmgalds (bibliotēka), savukārt ēkas pagrabstāvā atradās t.s. "bumbotava" jeb ķeģļu spēles telpa (ķeģļi - boulinga spēles priekštecis). Bumbotava, iespējams, bijusi pirmā boulinga halle Latvijā. 1944. gadā ēku sabombardēja. Pēc kara papīrfabrikas direktora vadībā līgatnieši klubu atjaunoja, un 1950. gada novembrī ēka tika atklāta pašreizējā izskatā.

■KĀDREIZ.

Foto: NO CĒSU VĒSTURES UN MĀKSLAS MUZEJA KRĀJUMA

■TAGAD.

Foto: MARTA MARTINSONE - KAŠA